

Затверджено
Рішення Київської обласної ради
від 27.04.2018 № 414-21-VII

Програма розвитку системи освіти Київської області
на 2016-2018 роки

(у новій редакції)

м. Київ
2018 рік

Зміст

Паспорт обласної Програми розвитку системи освіти Київської області на 2016-2018 роки

Вступ

1. Визначення проблем, на вирішення яких спрямована Програма:
 - 1.1. Дошкільна освіта
 - 1.2. Загальна середня освіта
 - 1.3. Професійна орієнтація учнів
 - 1.4. Навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами
 - 1.5. Позашкільна освіта
 - 1.6. Розвиток дитячого лідерського руху
 - 1.7. Професійно-технічна та вища освіта
 - 1.8. Оновлення системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників
 - 1.9. Кадрове забезпечення
 - 1.10. Матеріально-технічне забезпечення
2. Мета та завдання Програми
3. Обґрунтування шляхів і засобів вирішення проблем, обсягів і джерел фінансування, термінів виконання Програми
 - 3.1. Дошкільна освіта
 - 3.2. Загальна середня освіта
 - 3.3. Професійна орієнтація учнів
 - 3.4. Навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами
 - 3.5. Позашкільна освіта
 - 3.6. Розвиток дитячого лідерського руху
 - 3.7. Професійно-технічна та вища освіта
 - 3.8. Оновлення системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників
 - 3.9. Кадрове забезпечення
 - 3.10. Матеріально-технічне забезпечення
 - 3.11. Шкільний автобус
4. Напрями діяльності та заходи Програми
5. Очікувані результати та ефективність виконання Програми
6. Обсяги джерел фінансування та терміни виконання Програми
7. Ресурсне забезпечення Програми
8. Координація та контроль за виконанням заходів Програми
9. Напрями діяльності та заходи Програми.

**Паспорт
обласної Програми розвитку системи освіти Київської області
на 2016-2018 роки**

1	Ініціатор розроблення Програми	Київська обласна державна адміністрація
2	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади/органу місцевого самоврядування про ініціювання, розроблення Програми	-
3.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про схвалення проекту програми/ змін до програми	розпорядження голови облдержадміністрації від 24.04.2018 № 253 „ Про внесення змін до розпорядження голови Київської обласної державної адміністрації від 13.03.2018 № 136”
4	Розробник Програми	Департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації
5	Співрозробники Програми	-
6.	Головний розпорядник коштів	Департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації
7.	Відповідальний виконавець Програми	Департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації
8.	Учасники Програми	Департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, відділи (управління) освіти райдержадміністрацій, міськвиконкомів (міст обласного значення), навчальні заклади різних типів і форм власності, громадські організації
9.	Термін реалізації Програми	2016 – 2018 роки
9.1.	Етапи виконання Програми	-
10.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми (для комплексних програм)	Обласний, районні, міські

11.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього, у тому числі:	Загальний обсяг фінансування на 2016-2018 роки –236290,9 тис. грн.		
		2016 рік тис. грн	2017 рік тис. грн	2018 рік тис. грн
		35930,6	81820,6	118539,7
11.1.	коштів державного бюджету	12386,3	26156,0	57034,3
	коштів обласного бюджету	12409,00		39105,4
	коштів інших місцевих бюджетів	6135,3	17150,0	17400,0
	коштів інших джерел	5000,0	5000,0	5000,0

Вступ

Програма розвитку системи освіти Київської області на 2016-2018 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про охорону дитинства», «Про оздоровлення та відпочинок дітей», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»; Указів Президента України від 12 січня 2015 року № 5 «Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020», від 12 червня 2015 року № 334 «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді», від 25 серпня 2015 року № 501 «Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини»; від 13 жовтня 2015 року № 580 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 – 2020 роки», від 03 грудня 2015 року № 678 «Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю», від 09 лютого 2016 року № 42 «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація», щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України у 2016 році», Аналітичної доповіді до щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України у 2016 році»; постанов Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», від 21 серпня 2013 року № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами», від 27 серпня 2010 року № 777 «Про затвердження Положення про освітній округ» (зі змінами), від 05 серпня 1998 року №1240 «Про затвердження Положення про професійно-технічний навчальний заклад», від 27 серпня 2010 року № 778 «Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад», від 12 березня 2003 року № 306 «Про затвердження Положення про навчально-виховний комплекс «дошкільний навчальний заклад – загальноосвітній навчальний заклад», «загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад», від 12 березня 2003 року № 305 «Про затвердження Положення про дошкільний навчальний заклад», від 06 травня 2001 року № 433 «Про затвердження переліку типів позашкільних навчальних закладів і Положення про позашкільний навчальний заклад», від 17 жовтня 2007 року № 1242 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», від 15 серпня 2011 року № 872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах», від 23 квітня 2003 року

№ 585 «Про встановлення строку навчання у загальноосвітніх навчальних закладах для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку» (зі змінами), від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», від 20 липня 2004 року № 601 «Про затвердження Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів»; від 16 листопада 2016 року № 818 «Про затвердження переліку професій загальнодержавного значення, підготовка за якими здійснюється за кошти державного бюджету»; розпоряджень Кабінету Міністрів України від 27 травня 2016 року № 418-р «Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік» (зі змінами), від 14 грудня 2016 року № 988-р. «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 05 вересня 2012 року № 675-р «Про схвалення Методичних рекомендацій щодо складання регіональних планів створення освітніх округів та модернізації мережі професійно-технічних, загальноосвітніх навчальних закладів, у тому числі шкіл-інтернатів»; від 23 березня 2016 року № 219 «Про схвалення Стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України»; наказів Міністерства освіти і науки України: від 16.06.2015 № 641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах», від 27.10.2014 № 1232 «Про затвердження плану заходів щодо посилення національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді», від 14.12.2012 № 1423 «Про затвердження Положення про навчальні кабінети з природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів», від 15.10.2015 № 1088 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо забезпечення кабінетів фізики загальноосвітніх навчальних закладів засобами навчання та обладнанням», від 22.06.2016 № 704 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання навчального і загального призначення для кабінетів природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів», від 31.12.2015 № 1436 «Про затвердження плану заходів щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому просторі», спільного наказу Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я від 06.02.2015 № 104/52 «Про затвердження Порядку комплектування інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах», від 14.06.2012 № 694 «Про затвердження Положення про навчально-практичний центр (за галузевим спрямуванням) професійно-технічного навчального закладу», від 04.11.2016 № 1335 «Про затвердження Переліку професійно-технічних навчальних закладів, на базі яких будуть створені навчально-практичні центри».

Програма спрямована на реалізацію пріоритетних цілей, визначених Державною стратегією регіонального розвитку України на період до 2020 року, Національною стратегією розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, Стратегією розвитку Київської області на період до 2020 року, Планом заходів з

реалізації у 2015-2017 роках Стратегії розвитку Київської області на період до 2020 року.

Програма розвитку системи освіти Київської області на 2016-2018 роки визначає мету, зміст, завдання та проблеми галузі освіти, конкретизує перелік основних напрямів і заходів з реалізації стратегічних завдань, прогнозовані обсяги фінансового забезпечення з обґрунтуванням ресурсних потреб.

Програма спрямована на забезпечення особистісного розвитку суб'єктів навчально-виховного процесу, варіативності типів навчальних закладів, модернізації змісту, методів, форм навчання і виховання, системи контролю й оцінювання, прийняття управлінських рішень.

Програма може доповнюватися, змінюватися відповідно до порядку, визначеного чинним законодавством України.

Розроблення Програми зумовлено необхідністю модернізації системи освіти області, забезпечення якісної освіти та справедливого доступу до неї, реалізації принципу безперервної освіти.

Підставою для розробки Програми є подальший розвиток системи освіти в області та завершення терміну дії Програми розвитку системи освіти Київської області на 2011-2014 роки.

Київською обласною державною адміністрацією, районними державними адміністраціями, міськвиконкомами (міст обласного значення) та органами місцевого самоврядування проводиться цілеспрямована робота щодо надання якісної освіти та забезпечення справедливого доступу до неї.

Одним з основних завдань системи освіти області є забезпечення доступу кожній дитині до дошкільної освіти шляхом урізноманітнення форм її здобуття, завершення будівництва, реконструкції та капітального ремонту дошкільних навчальних закладів (далі – ДНЗ), відкриття дошкільних відділень у складі навчально-виховних об'єднань (далі – НВО) та навчально-виховних комплексів (далі – НВК), проведення ліцензування приватних ДНЗ та фізичних осіб-підприємців, відкриття додаткових груп у функціонуючих ДНЗ, повернення до використання приміщень ДНЗ, які використовуються не за призначенням.

Забезпечення учням якісної освіти та справедливого доступу до неї в обсягах, визначених державними освітніми стандартами, розвиток мережі навчальних закладів регіону, трансформація спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів, розвиток мережі інклюзивних навчальних закладів з урахуванням демографічних, економічних, соціальних перспектив розвитку районів, потреб громадян та суспільства; урізноманітнення моделей організації навчально-виховного процесу, зокрема для сільських дітей; створення умов для розвитку мережі опорних навчальних закладів, закладів нового типу (гімназій, ліцеїв), підтримка приватної ініціативи щодо розвитку мережі навчальних закладів – пріоритетні завдання системи загальної середньої освіти.

Залишається актуальною проблема удосконалення мережі загальноосвітніх навчальних закладів (далі – ЗНЗ) і приведення її у відповідність до потреб громади. Завдяки вжитим заходам, зменшується кількість ЗНЗ з малою наповнюваністю, зокрема у 2016/2017 н.р. в області

функціонує 161 такий заклад: ЗОШ I ст., в яких учнів менше 10, налічується 4, ЗОШ I-II ст. (учнів менше 40) – 46, ЗОШ I-III ст. (учнів менше 100) – 111 (для порівняння: 2015/2016 н.р. – 173, 2014/2015 н.р. – 180).

Департаментом освіти і науки облдержадміністрації та місцевими органами управління освітою Київської області проведено роботу щодо організації та забезпечення діяльності **опорних загальноосвітніх навчальних закладів (далі – ОЗНЗ)**. Так, у 2016 році в області створено 23 ОЗНЗ, до складу яких входить 28 філій, де навчається 6298 учнів. Довозиться до опорних навчальних закладів 1481 учень, з них 1128 учнів – із філій опорних навчальних закладів.

Продовжується робота щодо організації інклюзивного навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами, реінтеграції їх у сім'ї на інклюзивне навчання за місцем проживання та введення ставок асистента вчителя у ЗНЗ і помічника (асистента) вихователя у ДНЗ. Передбачається трансформація мережі спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів, створення мережі навчально-реабілітаційних центрів для надання якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами.

Один із важливих напрямів діяльності системи освіти області – збереження мережі **позашкільних навчальних закладів (далі – ПНЗ)**, розвиток мережі груп, гуртків, інших творчих об'єднань за напрямами та профілями позашкільної освіти, урізноманітнення змісту та форм роботи у ПНЗ.

Зміни у соціальному та економічному житті країни потребують підготовки та виховання компетентної, комунікабельної, творчої, гармонійно розвиненої особистості, здатної швидко адаптуватися до життєвих умов. З цією метою у Київській області проводиться системна робота щодо залучення обдарованої та талановитої молоді до різних галузей науки, техніки, культури і мистецтва, координації науково-дослідницької діяльності учнів, створення умов для їх духовного, інтелектуального, творчого розвитку та професійного самовизначення.

Важливе значення для розвитку професійної освіти має реформування професійно-технічної та вищої освіти, зокрема оптимізація та впорядкування мережі **професійно-технічних навчальних закладів (далі – ПТНЗ)**, оновлення змісту професійно-технічної освіти шляхом запровадження державних стандартів професійно-технічної освіти з конкретних професій та новітніх виробничих технологій.

Пріоритетним напрямом Програми є участь педагогів і учнів області у міжнародних освітніх програмах і проектах, розширення ділових контактів з урядовими і неурядовими організаціями, налагодження співпраці з міжнародними установами, фондами та фундаціями.

Забезпеченість навчальних закладів сучасною комп'ютерною технікою та їх підключення до швидкісної мережі Інтернет, створення веб-сайтів у закладах освіти, організація дистанційного навчання учнів і вчителів, запровадження інформаційної системи управління освітою (ІСУО), розроблення електронних навчально-методичних комплексів з основ наук для учнів – необхідна умова розвитку системи освіти області.

Фінансування заходів Програми здійснюватиметься з урахуванням реальних можливостей державного, обласного та місцевих бюджетів, а також фінансових ресурсів, виділених інвесторами та міжнародними організаціями.

У 2014 році завершено реалізацію Програми розвитку системи освіти Київської області на 2011-2014 роки. На основі Стратегії розвитку Київської області на період до 2020 року, Плану заходів з реалізації у 2015-2017 роках Стратегії розвитку Київської області на період до 2020 року та аналізу результативності виконання Програми розвитку системи освіти Київської області на 2011-2014 роки визначено пріоритетні завдання Програми на 2016-2018 роки, найважливішими з яких є:

- розвиток освітньої системи регіону та запровадження змін, які сприятимуть підвищенню її якості та ефективності;
- забезпечення права громадян на освіту та створення рівних можливостей для здобуття якісної освіти відповідно до потреб;
- оновлення змісту і форм організації навчально-виховного процесу;
- розвиток системи безперервної освіти та навчання упродовж життя;
- посилення кадрового потенціалу системи освіти;
- забезпечення громадянського, національно-патріотичного виховання дітей та молоді;
- формування соціально активної, відповідальної та толерантної особистості, яка усвідомлює свою приналежність до українського народу, європейської цивілізації.

Визначення проблем, на вирішення яких спрямована Програма **Дошкільна освіта:**

розширення мережі дошкільних навчальних закладів до повного задоволення потреб населення шляхом будівництва нових закладів, реконструкції та проведення капітального ремонту приміщень дошкільних навчальних закладів; повернення до використання приміщень ДНЗ, які використовувалися не за призначенням; відкриття ДНЗ у складі навчально-виховних комплексів; ліцензування приватних ДНЗ; створення додаткових місць у функціонуючих ДНЗ;

стовідсоткове охоплення дошкільною освітою дітей віком від 3 до 6 (7) років через урізноманітнення форм її здобуття;

зменшення наповнюваності ДНЗ (в області на 100 місцях у середньому виховується 104 дитини) шляхом збільшення у ДНЗ кількості місць для дітей дошкільного віку.

Загальна середня освіта:

створення умов для реформування системи загальної середньої освіти відповідно до Концепції «Нова українська школа», переходу на 12-річний термін здобуття середньої освіти та профільного навчання;

удосконалення мережі опорних і базових навчальних закладів;

розширення мережі навчальних закладів нового типу (гімназій, ліцеїв);

оптимізація мережі ЗНЗ з малою наповнюваністю учнів;

зменшення кількості ЗНЗ, які працюють у дві зміни;

підключення ЗНЗ до високошвидкісного Інтернету.

1.3. Професійна орієнтація учнівської молоді

- забезпечення координації та співпраці всіх соціальних інституцій, навчальних закладів, організацій, установ та окремих учасників профорієнтаційного процесу в межах області, а саме: дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних навчальних закладів, міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, центрів зайнятості, закладів охорони здоров'я, служб справах сім'ї та молоді, засобів масової інформації, батьків та інших;
- забезпечення наступності, цілеспрямованості та безперервності профорієнтаційної роботи у навчальних закладах;
- застосування сучасних інноваційних технологій для профорієнтації учнівської молоді;
- підготовка педагогічних працівників до проведення профорієнтаційної роботи.

1.4. Навчання дітей з особливими освітніми потребами:

- розширення мережі закладів для надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами;
- удосконалення мережі інтернатних закладів освіти;
- реінтеграція дітей з інтернатних закладів у сім'ї та організація їх інклюзивного й інтегрованого навчання за місцем проживання;
- розширення у ДНЗ, ЗНЗ і ПНЗ практики запровадження інклюзивного та інтегрованого навчання дітей та молоді, що потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку;
- уведення посад асистентів вихователя (вчителя) у навчальних закладах;
- підвищення фахового рівня педагогів, які працюють з дітьми з особливими потребами в умовах інклюзивного навчального середовища;
- проведення роз'яснювальної роботи серед батьків щодо переваг інклюзивної освіти.

1.5. Позашкільна освіта:

- охоплення учнів ЗНЗ позашкільною освітою;
- забезпечення доступності позашкільної освіти дітям сільської місцевості шляхом розширення мережі гуртків та творчих об'єднань за напрямками позашкільної освіти на базі ЗНЗ сільських регіонів;
- залучення до гурткової роботи дітей соціально не захищених категорій, сприяння їх всебічному розвитку та соціалізації;
- виявлення обдарованої молоді та створення умов для її розвитку;
- зміцнення навчальної та матеріально-технічної бази ПНЗ, оснащення їх сучасним обладнанням;
- створення та обладнання інклюзивно-ресурсних центрів.

1.6. Розвиток дитячого лідерського руху

- розвиток різних напрямів виховної роботи через організацію діяльності органів учнівського самоврядування;

- налагодження співпраці органів учнівського самоврядування з державними органами влади та місцевого самоврядування з метою реалізації суспільно значущих програм та проектів.

1.7. Професійно-технічна та вища освіта:

- удосконалення мережі ПТНЗ і ВНЗ;
- створення навчально-практичних центрів (за галузевим спрямуванням) у ПТНЗ з упровадження новітніх виробничих технологій;
- проведення моніторингових досліджень ринку праці й освітянських послуг; працевлаштування випускників ПТНЗ і ВНЗ;
- забезпечення потреб регіонального ринку праці у трудових ресурсах, подолання дисбалансу між потребою та пропозицією у фахівцях та робітничих кадрах;
- оновлення переліку спеціальностей і професій, за якими здійснюється підготовка фахівців та робітничих кадрів;
- зміцнення та оновлення навчально-матеріальної бази для підготовки кваліфікованих робітників.

1.8. Оновлення системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників:

- оновлення змісту курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, форм надання освітніх і науково-методичних послуг відповідно до напрямів реформування освіти в Україні та з урахуванням потреб регіону;
- координація дослідно-експериментальної роботи у навчальних закладах системи освіти, проведення наукових досліджень у галузі освіти;
- надання освітніх послуг населенню за запитами територіальних громад, окремих осіб, навчання дорослих упродовж життя;
- розроблення та реалізація міжнародних, всеукраїнських та обласних інноваційних програм і проектів в галузі освіти із залученням науково-методичної, фінансової, технічної допомоги міжнародних, всеукраїнських громадських організацій, асоціацій, фондів тощо.

1.9. Кадрове забезпечення:

- зменшення кількості педагогічних та керівних кадрів пенсійного віку в ЗНЗ;
- організація системної роботи з резервом управлінських кадрів;
- залучення молодих спеціалістів до роботи в навчальних закладах;
- забезпечення здобуття вищої фахової освіти завідуючими ДНЗ;
- навчання керівників навчальних закладів за спеціальністю «Управління навчальним закладом».

1.10. Матеріально-технічне забезпечення:

- оснащення сучасним обладнанням навчальних кабінетів хімії, біології, фізики, географії та математики;

- оновлення шкільних меблів, придбання спортивного інвентарю, меблів для їдалень, навчально-наочних посібників і лабораторного обладнання для закладів освіти всіх типів державної та комунальної форм власності;
- придбання комп'ютерної, мультимедійної техніки, інтерактивних дошок, проекторів і програмного забезпечення для навчальних закладів області;
- проведення ремонту та оновлення застарілої комп'ютерної техніки.

1.11. Шкільний автобус:

забезпечення підвезення шкільними автобусами учнів сільської місцевості до місць навчання і у зворотному напрямку.

Мета та завдання Програми

Метою Програми є забезпечення розвитку системи освіти області та створення умов для якісної освіти і справедливого доступу до неї, що відповідає актуальним і перспективним запитам особистості, суспільства, держави та міжнародним критеріям.

Досягнення мети передбачає вирішення основних завдань:

- створення належних умов для функціонування системи освіти області, яка забезпечує розвиток, виховання і навчання дитини;
- удосконалення мережі навчальних закладів з урахуванням потреб дітей, суспільних запитів і державних вимог;
- забезпечення якісної освіти всіх рівнів та справедливого доступу до неї;
- запровадження проведення моніторингу якості освіти в області;
- модернізація матеріально-технічної бази навчальних закладів.

3. Обґрунтування шляхів і засобів вирішення проблем

3.1. Дошкільна освіта

Забезпечення конституційного права кожної дитини на здобуття дошкільної освіти є надзвичайно важливим. Державною стратегією регіонального розвитку України на період до 2020 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року № 385, та Стратегією розвитку Київської області на період до 2020 року визначено основні завдання модернізації системи освіти і передбачено розбудову мережі ДНЗ, підвищення рівня охоплення дітей дошкільною освітою, забезпечення доступності освітніх послуг, зокрема у сільській місцевості, шляхом будівництва нових ДНЗ, проведення реконструкцій та капітальних ремонтів функціонуючих ДНЗ та збільшення відсотка дітей, які відвідують ДНЗ: у міській місцевості – до 94%, у сільській – до 73%.

Протягом останніх років у області спостерігається позитивна тенденція до збільшення кількості ДНЗ. В освітній системі області у 2017 році працює **752 ДНЗ**; у 2016 році їх було 735. ДНЗ відвідує понад **71 тис.** вихованців (у 2015 році – 69806). Усіма формами дошкільної освіти охоплено **90,4%** дітей віком від 3 до 6 років. Діти п'ятирічного віку на 100% охоплені всіма формами дошкільної освіти. Показник охоплення дітей віком від 0 до 6 років всіма

формами дошкільної освіти у Київській області за 2 роки збільшився на 5% і становить 66%, що на 4% перевищує загальний показник охоплення дітей дошкільною освітою по Україні (62%). Водночас рівень охоплення дітей дошкільною освітою залишається недостатнім.

Із загальної кількості ДНЗ **265 (35%)** функціонують у містах, які відвідують 49778 дітей (69%), **487 (65%)** – у сільській місцевості, їх відвідують 22019 (31%) дітей.

Протягом 2016 року у ДНЗ додатково створено 3005 місць, що на 1735 місць більше у порівнянні з 2015 роком.

Завдяки проведенню системної роботи, спрямованої на розширення мережі ДНЗ, зменшився показник навантаження на ДНЗ: на 100 місцях виховується 104 дитини (у 2015 році – 109 дітей). Водночас мережа ДНЗ не повністю задовольняє потреби населення. Працюють з перевантаженням ДНЗ у містах Ірпені, Бучі, Борисполі, Броварах, Василькові, Києво-Святошинському, Вишгородському, Броварському районах тощо. Крім того, у цих регіонах наявна черга на влаштування дітей до ДНЗ. Тому подальше розширення мережі ДНЗ є актуальним.

У 2016/2017 н.р. у **496** ДНЗ використовується **1040** комп'ютерів (у 2015/2016 н.р. – **1023**, у 2014/2015 н.р. – **955**). За три роки забезпеченість ДНЗ комп'ютерною технікою зросла з **87%** до **92%**.

До мережі Інтернет підключено **427** ДНЗ, що складає **86%** від їх загальної кількості. За три роки забезпеченість ДНЗ доступом до мережі Інтернет зросла з **81%** до **86%**. Високошвидкісний доступ до мережі Інтернет має **371 (74,8%)** ДНЗ, з них 187 ДНЗ (37,7%) мають швидкість доступу до мережі від 1 Мбіт/с до 10 Мбіт/с; 184 ДНЗ (37,1%) – більшу за 10 Мбіт/с. Персональні веб-сайти мають **352** ДНЗ (**71%**). Водночас існує потреба в оновленні комп'ютерної техніки, підключенні ДНЗ до швидкісної мережі Інтернет.

3.2. Загальна середня освіта

Мережа ЗНЗ включає 720 шкіл, з них 692 – комунальної форми власності, у тому числі 11 закладів освіти обласної комунальної власності; 18 приватних ЗНЗ; 9 вечірніх ЗНЗ та 1 навчальний заклад Міністерства охорони здоров'я. У 2016/2017 н.р. більше ніж на 6 тис. зросла кількість учнів у ЗНЗ області (2016/2017 н.р. – 193128 учнів, 2015/2016 н.р. – 186444). У міських навчальних закладах здобуває освіту 127991 (65,6 %) дитина, у сільських – 65137 (34,4%) дітей.

В області функціонує 72 ЗНЗ для здібних та обдарованих дітей, в яких навчається 48,4 тис. учнів (25,4% від загальної кількості школярів): 21 гімназія, 24 ліцеї, 2 колегіуми, 25 спеціалізованих шкіл. У цих закладах навчається 43,4 тис. учнів (24,5 % від загальної кількості школярів). У 2016 році розширено мережу закладів для обдарованих учнів. Так, у Києво-Святошинському районі створено Боярський колегіум. Водночас мережа цих закладів є недостатньою для задоволення освітніх потреб учнів регіону.

Актуальним є створення умов для диференціації навчання, посилення професійної орієнтації та допрофільної підготовки учнівської молоді, забезпечення профільного навчання, індивідуальної освітньої траєкторії розвитку учнів відповідно до їхніх особистісних потреб, інтересів та здібностей. У Київській області функціонує 491 ЗНЗ I-III ступенів. У 346 (70%) ЗНЗ організовано профільне навчання. Водночас недостатнім є вивчення на профільному рівні предметів природничо-математичного (152 заклади, 3022 учні) та технологічного (120 закладів, 2492 учні) циклів.

Для забезпечення наступності між II і III ступенями навчання, розвитку навчально-пізнавальних і професійних інтересів, нахилів, здібностей і потреб учнів старшої школи необхідно розвивати мережу класів з поглибленим вивченням предметів, зокрема природничо-математичного циклу. Найбільш масовим в області є вивчення у 8-9 класах на поглибленому рівні української мови та літератури (128 закладів, 4227 учнів). Водночас вивчення фізики (9 закладів, 312 учнів), хімії (8 закладів, 231 учень), географії (20 закладів, 431 учень) є недостатнім.

Якісне викладання профільних навчальних предметів залежить від рівня забезпеченості навчальних закладів предметними кабінетами природничо-математичного циклу.

Надзвичайно важливим і актуальним завданням системи освіти області є забезпечення рівних можливостей для здобуття якісної освіти учнями незалежно від місця проживання та соціально-економічного становища сімей. В окремих регіонах області змінилася (зменшилася або зросла) кількість населення, зокрема і дітей. У містах та районах, які розташовані поблизу м. Києва, спостерігається природний та міграційний приріст населення, у сільських районах – зменшення його кількості. У зв'язку з цим, у сільській місцевості Київської області функціонують 180 навчальних закладів (23% від загальної кількості) з малою чисельністю учнів: ЗОШ I ст., в яких учнів менше 10, налічується 4, ЗОШ I-II ст. (учнів менше 40) – 46, ЗОШ I-III ст. (учнів менше 100) – 111.

Водночас зростає кількість учнів, які навчаються у II зміну: у 2016/2017 н.р. – 12635 дітей (на 2282 учні більше, ніж у 2015/2016 н. р.), що складає 6,7% від загальної кількості учнів і є високим показником. У 2016/2017 н.р. у дві зміни навчаються учні 49 навчальних закладів – це на 6 закладів більше, ніж у минулому році (Бориспільський Вишгородський, Києво-Святошинський райони, міста Біла Церква, Бориспіль, Бровари, Буча, Васильків, Ірпінь, Обухів, Фастів). Найскладнішою є ситуація у м. Броварах (2787), Києво-Святошинському районі (2118), м. Борисполі (1867), м. Фастові (1716), м. Бучі (995), м. Обухові (857), м. Ірпені (750). Тому є нагальна потреба у будівництві нових ЗНЗ.

У 2016 році в області створено 23 опорні загальноосвітні навчальні заклади, де навчається 6298 учнів, до складу яких входить 28 філій. Довозиться 1481 учень, з них 1128 учнів – із філій опорних навчальних закладів. Актуальним є розширення мережі опорних навчальних закладів та забезпечення їх сучасною технікою й обладнанням.

З метою формування освітньої системи, яка забезпечує високу якість надання освітніх послуг та конкурентоспроможність випускників навчальних закладів сільської місцевості, необхідно здійснювати подальше удосконалення мережі ЗНЗ, створювати освітні округи й опорні та базові навчальні заклади.

У 2016 році в ЗНЗ, розташованих у сільській місцевості Київської області, навчаються 17523 учні та працюють 2012 педагогічних працівників, які проживають за межею пішохідної доступності до місць навчання та роботи і потребують організації безкоштовного підвезення. Організованим підвезенням охоплено 17523 учні (100% від потреби) та 1646 педагогів (81,2%), з них 13198 учнів (75,3%) та 1305 педпрацівників (79,3%) підвозяться шкільними автобусами, 1329 учнів (7,5%) та 95 педпрацівників (5,7%) – найманими, орендованими транспортними засобами, 2996 учнів (17,1%) та 246 педпрацівників (15%) – маршрутним транспортом. Підвезення здійснюють 243 шкільних автобуси, 18 найманих або орендованих та 246 маршрутних транспортних засобів, які обслуговують 688 населених пунктів області.

У зв'язку з оптимізацією мережі ЗНЗ, створенням опорних навчальних закладів, виникає потреба у відкритті нових маршрутів для підвезення учнів та педагогічних працівників до навчальних закладів. Так, у 2016 році департаментом освіти і науки облдержадміністрації погоджено 54 нових маршрути. Відповідно існує потреба у придбанні нових шкільних автобусів. Забезпечення ЗНЗ комп'ютерною технікою та їх підключення до мережі Інтернет – одна з основних проблем системи освіти області. За останні 5 років загальна кількість комп'ютерів у ЗНЗ збільшилася на 3525 одиниць (у 2012 році – 11515 од., у 2013 році – 12579 од., у 2014 році – 13671 од., у 2015 році – 13804 од., 2016 р. – **15040** комп'ютерів).

Кількість навчально-комп'ютерних комплексів (далі – НКК) також збільшилася. Так, у 2012 році у ЗНЗ налічувався 821 НКК (6930 комп'ютерів), у 2013 році – 837 НКК (7283 комп'ютерів), у 2014 році – 840 НКК (7556 комп'ютерів), у 2015 році – 977 НКК (7938 комп'ютерів), у 2016 році – **15040** комп'ютерів. Серед усіх комп'ютерів, які встановлені у ЗНЗ, **8870 (59%)** є застарілими, оскільки термін їх експлуатації – більше 5 років; **1046 (7%)** взагалі знаходяться в непридатному для використання стані. Така кількість комп'ютерної техніки не задовольняє потребу навчальних закладів в обладнанні. Окрім того, щорічно зростає потреба в оновленні комп'ютерної техніки. Це пов'язано із запровадженням нових навчальних програм (інформатика вивчається з 2 класу) та збільшенням кількості учнів, які вивчають інформатику (у 2015 році – 125499 учнів, у 2016 році – 166630 учнів), що призводить до збільшення навантаження на один комп'ютер. Окрім того, комп'ютерна техніка і мультимедійне обладнання широко використовуються на уроках з інших предметів.

Потреба у забезпеченні навчальних закладів комп'ютерною технікою складає **542 НКК** (кількість комп'ютерів – 4885 одиниць).

Потребують обладнання комп'ютерною технікою і бібліотеки ЗНЗ, оскільки **197 (30%)** шкільних бібліотек взагалі не мають комп'ютерної техніки, в інших вона, в основному, застаріла, що унеможливує забезпечення доступу учнів до електронних бібліотек, використання сучасних електронних посібників.

Кількість ЗНЗ, які мають доступ до мережі Інтернет, за останні 5 років збільшилася на 22% (у 2012 році – 78%, 2013 році – 86%, 2014 році – 99%, 2015 році – 99%, 2016 році – 100% від загальної кількості ЗНЗ). Проте залишається не вирішеним питання підключення ЗНЗ до швидкісної мережі Інтернет, лише 33,3% ЗНЗ забезпечені високошвидкісним доступом до мережі Інтернет (швидкість доступу до мережі більша за 10 Мбіт/с); більшість ЗНЗ підключаються до мережі Інтернет через телефонну лінію, відповідно, ефективність такого з'єднання є низькою.

В області є гостра потреба в оновленні матеріально-технічної бази ЗНЗ та придбанні комп'ютерної техніки. Оскільки протягом 2 років кількість учнів ЗНЗ збільшилася на 13 тисяч, відповідно, на 298 одиниць зросла кількість класів. До навчальних закладів прибуло більше 3,5 тисяч дітей переселенців. Це зумовлює велику додаткову потребу в меблях для класних кімнат, навчальних кабінетів, їдалень, бібліотек.

У ЗНЗ склалась критична ситуація з оснащенням предметних кабінетів відповідними засобами навчання. Значна частина закладів взагалі не має кабінетів фізики, хімії, біології, географії. Так, кабінети математики мають 442 ЗНЗ, що становить 67% від загальної кількості денних загальноосвітніх шкіл I-III та I-II ступенів, кабінети фізики – 488 (74%), хімії – 385 (59%), географії – 335 (51%), біології – 444 (68%) школи. Окрім того, обладнання у предметних кабінетах застаріле та не відповідає сучасним вимогам до організації навчально-виховного процесу. У ЗНЗ області функціонує 423 навчальних кабінети з вивчення іноземної мови, водночас лише 29 (7%) закладів мають відповідне лінгафонне обладнання.

Сучасними інтерактивними комплексами обладнано тільки 799 (6%) класних кімнат та навчальних кабінетів ЗНЗ.

3.3. Професійна орієнтація учнівської молоді

За даними «Класифікатора професій» – державного стандарту класифікації професій, існує 8250 найменувань професій. ВЗЗ готують спеціалістів із 340 професій, технікуми – із 450, ПТНЗ – з 800. Щорічно з'являється понад 500 нових професій. Бути обізнаними з великим розмаїттям сучасних професій і спеціальностей, визначити свої професійні здібності та обрати сферу діяльності, в якій можливо реалізувати власний потенціал, учням мають допомагати різноманітні профорієнтаційні заходи. Професійна орієнтація спрямована на досягнення збалансованості між професійними інтересами та можливостями людини і потребами суспільства у конкретних видах трудової діяльності, яка покликана сприяти гармонійному розвитку особистості, розкриттю здібностей людини, підвищенню її професіоналізму, працездатності, збереженню здоров'я. За даними державної служби зайнятості, у Київській області спостерігається зростання дисбалансу між попитом у кваліфікованих робітниках і пропозицією. Ринок праці переповнений спеціалістами економічних та юридичних професій, однак існує потреба у спеціалістах інженерно-технічних напрямів, у кваліфікованих операторах верстатів з програмним управлінням, токарях, фрезерувальниках,

електромонтерах, електро- та газозварювальниках, лаборантах з обслуговування комп'ютерної техніки та інших. Така ситуація на ринку праці зумовлена рядом чинників, серед яких:

1) відсутність координації та співпраці між навчальними закладами, організаціями, установами та окремими учасниками профорієнтаційного процесу в межах області, а саме: дошкільними, загальноосвітніми, позашкільними, професійно-технічними навчальними закладами, міжшкільними навчально-виробничими комбінатами, центрами зайнятості, закладами охорони здоров'я, службами справах сім'ї та молоді, засобами масової інформації, батьками;

2) відсутність наступності, цілеспрямованості та безперервності профорієнтаційної роботи у навчальних закладах;

3) стихійність, епізодичність формування професійного самовизначення учнівської молоді;

4) використання застарілих технологій профорієнтації;

5) недостатній рівень підготовленості педагогічних працівників до проведення профорієнтаційної роботи;

6) спрямованість професійної орієнтації учнів ЗНЗ не на потреби економіки, а на ажіотажний попит на певні спеціальності та на здобуття вищої освіти.

Це призводить до того, що після закінчення навчання у закладі професійної освіти молодим спеціалістам не гарантується працевлаштування, і значна частина випускників стають безробітними. Професійна дезорієнтація школярів сприяє формуванню невпевненості у власному професійному майбутньому. У той же час, професійно-кваліфікаційний дисбаланс на ринку праці загрожує гальмуванням ринкових перетворень в економіці країни та області. Саме системна, комплексна і цілеспрямована профорієнтаційна робота може запобігти молодіжному безробіттю та сприятиме формуванню у молоді мотивації до праці, усвідомленого вибору професії та самореалізації у житті.

3.4. Навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами

У Київській області налічується 15273 дітей з особливими освітніми потребами, з них дошкільного віку – 4695, шкільного віку – 10578. Інклюзивним навчанням та вихованням охоплено 529 дітей: у ЗНЗ – 467 дітей (2015 р. – 304 дитини), у ДНЗ – 62 дітей (2015 – 16 дітей). В області функціонує 185 навчальних закладів з інклюзивною формою навчання: 157 ЗНЗ, де налічується 361 інклюзивний клас, та 28 ДНЗ, в яких працює 33 інклюзивних групи.

У 2016 році у порівнянні з 2015 роком кількість ЗНЗ з інклюзивною формою навчання зросла на 44 заклади, кількість інклюзивних класів – на 125 одиниць, кількість дітей, які навчаються за інклюзивною формою, – на 167 осіб. У ЗНЗ уведено 169,5 ставок асистента вчителя – це на 55 ставок більше, ніж минулому році.

В області спостерігається позитивна динаміка до збільшення кількості інклюзивних класів у ЗНЗ міст Біла Церква (51), Бориспіль (23), Буча (12), Обухів (18) та Тетіївського (26), Броварського (19), Іванківського (14), Білоцерківського (26), Васильківського (15), Вишгородського (19), Бородянського (13), Миронівського (11) районів.

У 2016 році у порівнянні з 2015 роком збільшилася також кількість ДНЗ з інклюзивним вихованням на **17** закладів, груп – на **21**, кількість дітей, охоплених інклюзивним вихованням, – на **46**. У ДНЗ уведено 25,25 ставки помічника (асистента) вихователя, що на 20 більше, ніж у минулому році.

Водночас мережа груп з інклюзивним вихованням не повністю задовольняє потреби. Інклюзивні групи у ДНЗ створені лише у Білоцерківському (2), Іванківському (2), Бориспільському (2), Богуславському (3), Кагарлицькому (1), Васильківському (1), Сквирському (3), Яготинському (3) районах, містах Бровари (7), Біла Церква (1), Буча (2), Бориспіль (1), Обухів (4), Фастів (1).

Протягом останніх років реінтегровано з інтернатних навчальних закладів у сім'ї 287 дітей, для яких організовано інклюзивне, інтегроване навчання за місцем проживання: зокрема у 2015/2016 н.р. реінтегровано 53 дитини, у 2016/2017 н.р. – 38 дітей.

Департамент освіти і науки облдержадміністрації співпрацює зі службами у справах дітей, центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, органами опіки та піклування для того, щоб реінтеграція дітей в родини відбувалася з урахуванням інтересів кожної дитини.

З метою забезпечення рівного доступу дітей до високоякісних сучасних освітніх послуг, а також відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 31.12.2015 № 1436 «Про затвердження плану заходів щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому просторі» актуальним є питання де інституалізації інтернатних навчальних закладів.

Відповідно до Закону України «Про освіту» та Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 року № 545, в області проводиться реорганізація психолого-медико-педагогічних консультацій в інклюзивно-ресурсні центри.

Місцевими органами самоврядування приймаються рішення про створення інклюзивно-ресурсних центрів у районах та містах області.

Водночас до 01.09.2018 необхідно провести ремонти у приміщеннях, де будуть функціонувати інклюзивно-ресурсні центри, та забезпечити їх обладнанням».

3.5. Позашкільна освіта

У Київській області функціонує 68 позашкільних навчальних закладів, з яких 64 – комунальної форми власності, 3 – приватної, 1 – державної та 30 дитячо-юнацьких спортивних шкіл системи освіти (далі – ДЮСШ).

Спостерігається позитивна тенденція до збільшення кількості вихованців позашкільних навчальних закладів. Позашкільною освітою охоплено 44,5% учнів (у 2015 році – 43,1%).

У порівнянні з 2015 році **на 1734 особи (1,4%)** збільшилася кількість дітей, охоплених освітою у позашкільних навчальних закладах. Усього гуртковою роботою у ПНЗ та ДЮСШ охоплено **80368** дітей, що складає **44,5%**.

У 2016 році у ПНЗ області навчається 67457 вихованців, що на 537 дітей більше у порівнянні з минулим роком.

У 2016 році в освітній системі області здійснюють навчально-спортивну діяльність 30 ДЮСШ (мережа збережена), в яких протягом року займалися та вдосконалювали свою спортивну майстерність 13802 (у 2015 році – 13448) дітей та підлітків.

Гуртковою роботою у загальноосвітніх навчальних закладах області охоплено **51126 учнів, що становить 28 % від їх загальної кількості**.

Таким чином, у навчальних закладах системи освіти позашкільною освітою охоплено 131 494 учні, що складає 73% від загальної їх кількості (+2,5% у порівнянні з 2015/2016 н. роком).

Водночас показник охоплення дітей та учнівської молоді позашкільною освітою потребує підвищення, особливо у сільській місцевості. Кількість дітей сільської місцевості, охоплених позашкільною освітою, щороку зростає, разом з тим, показник їх охоплення становить лише 30,2% від загальної кількості вихованців ПНЗ.

На базі **33 ПНЗ** області працює **122 гуртки** військово-патріотичного напрямку, якими охоплено **2047 учнів**, що є недостатнім. Тому актуальним напрямом діяльності системи освіти області є розширення мережі гуртків національно-патріотичного спрямування.

Потребує вирішення і питання організації підвезення дітей сільської місцевості до місця проведення занять гуртків, які працюють на базі опорних та базових загальноосвітніх шкіл.

Пріоритетом діяльності позашкільних навчальних закладів області є створення сприятливих умов для пошуку, виявлення та підтримки обдарованих дітей і розвитку їхніх творчих здібностей. Залучення обдарованої і талановитої молоді до роботи в різних галузях науки, техніки, культури і мистецтва, координація науково-дослідницької діяльності учнів, створення умов для їх духовного, інтелектуального, творчого розвитку та професійного самовизначення є важливим завданням системи освіти області. З метою залучення учнів до активної науково-дослідницької діяльності, проводяться профільні навчально-тренувальні збори, де беруть участь як учні, які є членами Малої академії наук України, так і наукові працівники провідних вищих навчальних закладів України. Є необхідність у розширенні мережі гуртків науково-дослідницького спрямування та удосконаленні їх роботи.

Протягом останніх трьох років у 49 ПНЗ області, які функціонують у власних приміщеннях, проведено ремонтні роботи, оновлено та модернізовано матеріально-технічну базу та навчально-методичне забезпечення.

Враховуючи важливість надання доступу учнівській молоді до позашкільної освіти спортивного спрямування, особливо у сільській місцевості, створення умов для її фізичного розвитку, в системі освіти області збережено мережу ДЮСШ, в якій налічується 30 закладів (19 районних та 11 міських ДЮСШ), де займаються та вдосконалюють свою спортивну майстерність 13802 дітей та підлітків, що на 354 більше, ніж у 2015 році. Заняття проводяться у 170 відділеннях з видів спорту, що на 12 більше, ніж у 2015 році.

На виконання Указу Президента України від 09 лютого 2016 року № 42 «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» та з метою активізації роботи з оздоровчої рухової активності, покращення фізичного розвитку і фізичної підготовленості учнівської молоді, формування ціннісного ставлення до власного здоров'я, в області впроваджуються інноваційні технології у фізкультурно-оздоровчу та спортивно-масову діяльність закладів освіти.

У системі освіти області у 2016 році проведено понад 160 фізкультурно-оздоровчих, спортивно-масових заходів та змагань з видів спорту всеукраїнського та обласного рівнів, зокрема: II (обласний) етап V Спортивних ігор школярів України з 20 видів спорту, учасниками яких стали більше 9 тисяч школярів, обласний етап Всеукраїнських дитячих спортивних ігор серед учнів 7-8 класів ЗНЗ «Старти надій», обласні змагання серед учнів 1-4 класів ЗНЗ «Футбольні надії Київщини», обласні змагання з футболу на призи клубу «Шкіряний м'яч» тощо, в яких взяло участь близько 12 тисяч школярів області.

З метою популяризації здорового способу життя, залучення учнівської молоді до занять фізичною культурою і спортом, в області проведено 240 спортивно-масових заходів у рамках Всеукраїнського Олімпійського уроку та Олімпійського тижня, в яких взяли участь близько 12 тис. дітей та молоді області.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2015 року № 1400-р «Про затвердження плану заходів щодо національно-патріотичного виховання молоді на 2016 рік» та з метою активізації роботи з патріотичного виховання, відродження національних традицій та культурної спадщини українського народу, підвищення рівня фізичної підготовленості та формування готовності до захисту Вітчизни, в області щорічно проводиться обласний тур Всеукраїнського фізкультурно-патріотичного фестивалю школярів України «Козацький гарт». Загалом у 2016 році у фестивалі взяло участь близько 18 тис. учнів 5-10 класів ЗНЗ.

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 06 жовтня 2016 року № 36270/0/1-16 щодо подальшого розвитку в Україні ігрових олімпійських видів спорту, місцевим органам виконавчої влади вказано на необхідність опрацювання спільно з осередками спортивних федерацій питання щодо можливості відкриття у 2017/2018 навчальному році в закладах освіти спеціалізованих класів з олімпійських видів спорту. Необхідно зазначити, що станом на 01.01.2017 в області функціонує 6 спортивних класів на базі ЗНЗ м. Білої Церкви та Сквирського району. Крім того, на виконання вищезазначе-

ного доручення визначено за необхідне забезпечити надання в оренду (за потребою) ДЮСШ та їх відділенням з видів спорту спортивних споруд закладів освіти на безкоштовній основі. Так, в області тренувальний процес з вихованцями проводиться в 19 ДЮСШ на 30 власних спортивних спорудах, 11 ДЮСШ, які не мають власних спортивних споруд, заняття проводять на базах ЗНЗ.

Однією з актуальних проблем діяльності системи освіти є покращення здоров'я і рівня фізичної підготовленості дітей та учнівської молоді. Згідно зі статистичними даними, протягом останніх років спостерігається тенденція до збільшення контингенту учнів ЗНЗ області, які мають незадовільну або досить низьку фізичну підготовку. Зокрема, кількість учнів ЗНЗ області, віднесених за станом здоров'я до спеціальної медичної групи, складає близько 8% від їх загальної кількості.

Одним із можливих шляхів вирішення зазначеної проблеми є впровадження інноваційних технологій у фізкультурно-оздоровчу та спортивно-масову роботу закладів освіти, активізація діяльності місцевих органів самоврядування та педагогічних колективів закладів освіти щодо покращення умов для фізкультурно-оздоровчих занять, збільшення рухової активності учнівської молоді в режимі дня.

Актуальною проблемою є низький рівень матеріально-технічного забезпечення спортивної інфраструктури закладів освіти. За даними щорічних статистичних звітів, спортивним інвентарем та обладнанням забезпечені на достатньому рівні 24% ЗНЗ, на задовільному – 73%, на незадовільному – 3%.

3.6. Розвиток дитячого лідерського руху

На Київщині проводиться цілеспрямована системна робота з питань організації самоврядування дітей та учнівської молоді на рівні навчальних закладів, районів та міст, а також на обласному рівні. Координацію діяльності районних, міських органів самоврядування дітей та учнівської молоді здійснює обласна рада дітей Київщини (далі – ОРДК), яка була створена у березні 2007 року й об'єднала представників 37 районних та міських органів учнівського самоврядування.

Пріоритетним напрямом у стратегічному плануванні діяльності обласної ради дітей Київщини є питання партнерства. Механізми налагодження співпраці в ОРДК регулюються комісією партнерства, зв'язків з громадськістю та міжнародних відносин у рамках реалізації проекту «Партнерство – основа успішної діяльності».

ОРДК налагоджено успішну співпрацю з державними установами, органами місцевого самоврядування, батьківською громадськістю, громадськими організаціями та об'єднаннями, які дотримуються у своїй діяльності демократичних і гуманістичних принципів.

Діє тристороння угода про співпрацю, укладена між департаментом освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, Київською обласною асоціацією батьківської громадськості та ОРДК. У червні 2015 року відбулося підписання угоди про співпрацю між департаментом освіти і науки КОДА та ОРДК в оновленій редакції.

Традиційними стали екскурсії до сесійного будинку Верховної Ради України для кращих дітей-лідерів та стажування у структурних підрозділах Київської обласної державної адміністрації та Київської обласної ради. Зокрема, у грудні 2016 року з метою формування у дітей та учнівської молоді активної громадянської позиції, підвищення рівня їхньої обізнаності з діяльністю органів місцевого самоврядування та виконавчої влади, мотивації до участі у суспільному житті Київщини, проведено День учнівського самоврядування «Самоврядування – крок до державотворення» у Київській обласній державній адміністрації та Київській обласній раді.

3.7. Вища та професійно-технічна освіта

Професійна освіта є складовою частиною економічної системи суспільства, її стратегічним та ефективним інструментом у розв'язанні соціально-економічних проблем та сучасних викликів, важливим фактором створення валового національного продукту нашої держави.

Оскільки основним завданням систем вищої та професійно-технічної освіти залишається забезпечення регіонального ринку праці трудовими ресурсами, на подолання дисбалансу між потребою ринку праці у фахівцях та робітничих кадрах і пропозицією позитивно вплинуть оптимізація мережі закладів, їх реформування, оновлення переліку спеціальностей і професій.

Підготовку фахівців з вищою освітою та робітничих кадрів для регіону з урахуванням запитів підприємств-замовників здійснюють 29 ВНЗ та 29 ПТНЗ, діяльність яких спрямована на збалансування попиту регіонального ринку праці у фахівцях і кваліфікованих робітниках та пропозицій.

Протягом останніх років у ВНЗ і ПТНЗ спостерігається тенденція до зменшення контингенту студентів, учнів та слухачів. У 2016 році кожний четвертий ПТНЗ має середньорічний контингент 300 осіб. Тому виникає необхідність у реорганізації ПТНЗ, створенні закладів нового типу та визначенні базових навчальних закладів для підготовки робітничих кадрів за галузевим спрямуванням.

Щорічний випуск у ВНЗ становить понад 6 тисяч фахівців, у ПТНЗ – 5,5 тисяч кваліфікованих робітників.

Моніторингове дослідження працевлаштування випускників ПТНЗ свідчить, що відповідність кваліфікації випускників навчальних закладів вимогам роботодавців становить близько 70%.

Упродовж трьох останніх років ПТНЗ видано ліцензії на підготовку робітничих кадрів із 16 професій. Однак не задовольняються потреби підприємств та організацій у робітничих кадрах будівельного, електротехнічного та швейного напрямів.

Важливим аспектом залишається якість підготовки фахівців з вищою освітою та робітничих кадрів, що вимагає впровадження новітніх виробничих технологій, набуття навичок роботи на нових зразках обладнання й устаткування.

Разом з тим, ресурсне забезпечення, оновлення навчально-матеріальної бази для підготовки робітничих кадрів є надзвичайно гострою проблемою для

професійно-технічної освіти області. Упродовж двох останніх десятиліть кошти на розвиток професійно-технічної освіти не виділялися.

25 закладів професійно-технічної освіти розташовані у 29 комплексах, з них 23 – типові за будовою, 6 – пристосовані приміщення. Для проживання учнів та слухачів функціонують 23 гуртожитки. Потребують ремонту 19 навчальних корпусів (з них 5 – в аварійному стані), 13 гуртожитків (з них 4 – в аварійному стані), 6 майстерень (з них 1 – в аварійному стані). Окрім того, потребують заміни понад 13 тис. погонних метрів покрівлі дахів та понад 2,2 тис. погонних метрів зовнішніх і внутрішніх тепло- та енергомереж.

Для організації навчально-виховного процесу у ПТНЗ обладнано 546 кабінетів (з них 313 – кабінети професійно-технічного циклу), 167 лабораторій, 181 навчально-виробничу майстерню, 15 полігонів та 13 автотрактородромів. На балансі ПТНЗ знаходиться 355 металообробних верстатів, 242 (68%) з яких експлуатуються понад 20 років. Термін експлуатації 71 (82%) із 87 деревообробних верстатів та 91 (46%) із 197 електрозварювальних апаратів становить понад 30 років.

Потребує оновлення навчально-матеріальна база для підготовки робітників швейного напрямку. Застаріло і не відповідає сучасним вимогам виробництва 58 % швейного обладнання. Наказом Міністерства освіти і науки України від 04.11.2016 № 1335 базі ДПТНЗ «Богуславське вище професійне училище сфери послуг» створено навчально-практичний центр з підготовки робітників за професію «швачка», «крavecь». На придбання обладнання для створення зазначеного центру виділено кошти у розмірі 330 тис. грн., що вкрай недостатньо (вартість однієї швейної машини – від 10 до 25 тис. грн).

Практично кожний навчальний автомобіль та трактор використовується в навчальному процесі більше 25 років.

Ремонтні роботи та придбання обладнання у професійно-технічних навчальних закладах здійснюються за рахунок позабюджетних надходжень.

У ПТНЗ застаріла комп'ютерна техніка. Останні надходження **(17 комп'ютерних навчальних комплексів) ПТНЗ отримали у 2004 – 2007 роках**. З 2008 року придбання комп'ютерної техніки за бюджетні кошти взагалі не здійснювалося. **Потреба ПТНЗ у комп'ютерних комплексах станом на 01.12.2016 складала 32 НКК**. Відсутність швидкісного Інтернету також негативно впливає на організацію навчально-виробничого процесу та якість підготовки робітничих кадрів.

Потребують покращення і соціально-побутові умови життя студентів, учнів та слухачів. Меблі в гуртожитках застаріли, підлягають списанню. Не вистачає спортивного обладнання та інвентарю для проведення фізкультурно-оздоровчої роботи.

Вирішення цих питань можливе шляхом запровадження багатоканального фінансування професійної освіти: виділення коштів з державного та обласного бюджетів.

3.8. Оновлення системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників

Модернізація технологій, зростання попиту на науково-методичні послуги потребують постійного оновлення змісту курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників та вдосконалення освітніх послуг у системі післядипломної педагогічної освіти. Розвиток мережі курсів на базі Комунального вищого навчального закладу Київської обласної ради «Академія неперервної освіти» (далі – академія) з використанням комп'ютерних технологій, наданням науково-методичних і консультативних послуг освітянам регіону сприятиме модернізації освіти.

Відповідно до затверджених планів-графіків курсів підвищення фахової кваліфікації, щорічно близько 5-6 тис. керівних, методичних і педагогічних працівників області проходить навчання за 40 спеціальностями та напрямками підготовки. Зклад післядипломної педагогічної освіти спрямовує свої зусилля на урізноманітнення запропонованих форм і технологій навчання (очна, очно-заочна, дистанційна, пролонгована), що дає можливість забезпечити потреби різних категорій педагогічних працівників у підвищенні рівня професійної компетентності, у тому числі, за кількома спеціальностями.

Зростає інтерес педагогічних працівників області до курсів підвищення фахової кваліфікації, тематика і зміст яких розробляються з урахуванням напрямів модернізації системи освіти країни та регіону, професійних потреб користувачів освітніх послуг (педагогів, учнів, батьків). Таке навчання організоване не лише на базі академії, але й обласних опорних шкіл передового педагогічного досвіду, опорних закладів освіти, що сприяє більшій практичній спрямованості навчання. Діє система короткотермінових, виїзних пролонгованих курсів за освітніми запитамі педагогічних працівників районів і міст. Збільшується кількість педагогів, які бажають проходити курсове підвищення кваліфікації дистанційно, що свідчить про зростання рівня інформаційно-комунікаційної культури освітян області.

Одним із пріоритетних напрямів роботи є модернізація системи підвищення кваліфікації з використанням сучасних засобів навчання, реалізація компетентнісного підходу до навчання, розвиток дистанційної освіти та динамічність, інтегрованість навчання з урахуванням актуальних проблем освіти та сучасних вимог до її змісту.

Інноваційний розвиток освітньої системи Київської області спонукає до вдосконалення та розширення системи науково-методичного супроводу і консультування учасників проектів та програм, у тому числі, з питань організаційного, наукового та методичного забезпечення дослідно-експериментальної роботи навчальних закладів. У свою чергу, це викликає потребу в активізації діяльності щодо проведення науково-дослідної роботи, загальнодидактичних і прикладних наукових досліджень у сфері освіти.

Важливою і перспективною ланкою в діяльності академії є робота з населенням в ІК-сфері (онлайн-консультування, анкетування, дистанційне навчання учнів тощо), видавнича діяльність (навчальні посібники для організації самоосвіти, методичні рекомендації, збірники з результатами

творчих напрацювань педагогів, інформаційно-методичні системи і комплекси тощо).

Розроблення, реалізація інноваційних освітніх програм і проектів зумовлена необхідністю реформування регіональної освіти згідно з європейськими стандартами. У закладах освіти Київщини реалізується до 50 міжнародних освітніх програм і проектів. Забезпечення представництва освітян Київщини у міжнародних форумах, програмах, які реалізуються під керівництвом міжнародних організацій, дає змогу підвищувати фаховий рівень педагогів та їхню професійну культуру.

Заклади освіти долучені також до 60 дослідно-експериментальних та інноваційних проектів обласного і всеукраїнського рівнів. Така інноваційна діяльність потребує науково-методичного супроводження, систематизації, цілеспрямованої роботи з педагогічним персоналом і суб'єктами освітнього процесу. Протягом 2013-2015 років на базі академії проведено понад 300 тренінгів, семінарів, майстер-класів у рамках реалізації міжнародних, всеукраїнських та обласних програм і проектів, що дало можливість залучити додаткові кошти міжнародних, всеукраїнських громадських організацій, асоціацій, фондів, надані з метою науково-методичної, фінансової, технічної допомоги.

Інформаційно-комунікаційне, освітньо-ресурсне, кадрове і навчально-методичне забезпечення закладу післядипломної педагогічної освіти дозволить спрямувати зусилля на підготовку педагогів до вирішення завдань розвитку компетентнісної освіти.

3.9. Кадрове забезпечення

В області прослідковується тенденція до збільшення у ЗНЗ кількості педагогічних працівників пенсійного віку (21,6%) та керівників навчальних закладів (11,2%).

Значна увага приділяється організації системної роботи з резервом управлінських кадрів за програмою «Дайте мені шанс», якою передбачено проведення підготовки керівних кадрів для навчальних закладів області.

Із 255 слухачів, які пройшли навчання за вищезазначеною програмою, призначено на керівні посади в навчальні заклади області 197 осіб, що становить 77% від загальної кількості випускників. Найбільше слухачів, підготовлених за програмою, працюють у Богуславському, Бориспільському, Володарському, Миронівському, Рокитнянському, Таращанському та Фастівському районах, містах Білій Церкві та Фастові.

Суттєвою проблемою залишається значний дефіцит ставок практичних психологів у навчальних закладах.

Необхідно приділити увагу питанням забезпечення навчальних закладів молодими спеціалістами та надання їм житла. Кількість педагогічних працівників, які мають стаж педагогічної діяльності до 3-х років, в області складає 7,3%.

Проблемним є й питання здобуття вищої освіти завідувачами ДНЗ, оскільки 27% педпрацівників цієї категорії не мають фахової освіти.

3.10. Матеріально-технічне забезпечення

На підготовку навчальних закладів до 2016/2017 н. р. витрачено понад 800 млн грн з бюджетів різних рівнів. Так, з місцевих бюджетів на підготовку навчальних закладів до нового навчального року виділено понад 190 млн грн.

У ЗНЗ та ДНЗ капітально відремонтовано 56 покрівель (ЗНЗ – 45, ДНЗ – 11) загальною площею 60433 м². Замінено на металопластикові 5413 вікон (ЗНЗ – 4344 та ДНЗ – 1069). Утеплено 17025 м² фасадів 23 навчальних закладів. Модернізовано 7 та побудовано 6 спортивних майданчиків.

Під час підготовки до 2016/2017 н.р. у ЗНЗ області відремонтовано 543 харчоблоки та їдальні, у 232 ЗНЗ придбано технологічне обладнання для харчоблоків. Проведено капітальні ремонти 10 спортивних залів ЗНЗ.

З метою зміцнення навчально-матеріальної бази закладів та їх підготовки до роботи в осінньо-зимовий період, у кожному ПТНЗ вжито заходів для проведення ремонту приміщень навчальних корпусів, навчально-виробничих майстерень, гуртожитків, їдалень. Ремонтні роботи виконано у 44 навчальних корпусах та 26 гуртожитках на загальну суму близько 2 млн грн, замінено 156 віконних блоків на суму 494 тис. грн.

За кошти обласного бюджету у 2016 році придбано 31 комплект сучасного робочого місця вчителя (інтерактивний проектор, персональний комп'ютер учителя, документ-камера, цифровий мікроскоп, багатофункціональний пристрій), 182 комплекти меблів для навчальних класів (двомісні парти і стільці), 54 комплекти одномісних антисколіозних меблів для класних кімнат, 27 комплектів меблів для їдалень, 26 комплектів меблів для кабінетів фізики, 26 комплектів меблів для кабінетів хімії, 204 вчительських столи, 295 аудиторних дощок.

Відповідно до Угоди між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки та на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 16.12.2016 № 1552 «Про отримання комп'ютерного обладнання та ліцензійного програмного забезпечення», у грудні 2016 року отримано 1357 комп'ютерів з ліцензійним програмним забезпеченням, які розподілено між загальноосвітніми навчальними закладами області. Однак у навчальних закладах ще залишається велика кількість застарілої комп'ютерної техніки та застарілого обладнання у навчальних кабінетах.

Питання постійного оновлення і модернізації матеріально-технічної бази навчальних закладів, забезпечення їх спеціальною навчальною літературою та підручниками, дидактичними матеріалами, навчальним приладдям, програмними засобами, комп'ютерною технікою залишається актуальним. Проблемним також залишається питання щодо забезпечення предметними навчальними кабінетами базових загальноосвітніх навчальних закладів.

3.11. Шкільний автобус

В області з 2015 р. по 2017 р. реалізувалася Обласна програма «Шкільний автобус» на 2015 – 2017 рр. У рамках Програми планувалося закупити 57 шкільних автобусів. Однак протягом 2015 – 2017 років закуплено **66 шкільних**

автобусів, що на 9 автобусів більше від запланованого. Так, у **2015 році** в області придбано **14 автобусів**, **2016 році – 33 автобуси**.

У 2017 році закуплено **19 автобусів**:

на умовах співфінансування (70% - державний бюджет, 30% - кошти обласного бюджету) було закуплено **13** шкільних автобусів;

за кошти місцевих бюджетів придбано 4 автобуси (Києво-Святошинський район – 2 автобуси, Переяслав-Хмельницький та Васильківський райони – по 1 автобусу);

на умовах співфінансування (70% - державний бюджет, 30% - кошти місцевого бюджету) було закуплено шкільний автобус для обслуговування закладів освіти м. Березані;

за кошти державної субвенції місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад закуплено 1 автобус для організації підвезення учнів до закладів освіти Калитянської ОТГ.

Усі транспортні засоби, закуплені у 2017 році, направлено для організації підвезення учасників освітнього процесу до опорних шкіл, а також для підвезення дітей з населених пунктів, де проведено заходи з оптимізації мережі закладів освіти.

У 2017/2018 н.р. підвезення учнів здійснюють 255 шкільних автобусів та 162 наймані або орендовані транспортні засоби, які обслуговують 692 населені пункти області.

У **2015/2016** навчальному році підвезенням було охоплено 17105 учнів (100% від потреби), з них 12715 школярів (74,3%) підвозилися шкільними автобусами. У **2016/2017** навчальному році організованим підвезенням було охоплено 17523 учні (100% від потреби), з яких шкільними автобусами підвозилися 13198 (75,3%).

У **2017/2018** навчальному році організованим підвезенням охоплено 17942 учні (100% від потреби), з них 15317 (85,3%) підвозяться шкільними автобусами.

Завдяки вжитим заходам протягом трьох останніх років зростала кількість шкільних автобусів, які здійснюють підвезення дітей сільської місцевості до місць навчання, а також на 11% зросла кількість дітей, які ними підвозяться. Однак вирішити питання стовідсоткового підвезення до закладів освіти тільки шкільними автобусами не вдалося, оскільки за ці роки на 837 осіб збільшилася кількість дітей, які навчаються у закладах загальної середньої освіти сільської місцевості та потребують підвезення.

Станом на 01.01.2018 потреба у шкільних автобусах складала **20 одиниць**

4. Перелік завдань (напрямів) і заходів Програми та результативні показники

4.1. Перелік завдань (напрямів) і заходів програми:

забезпечення потреби жителів області у дошкільній освіті: створення додаткових місць для дітей дошкільного віку за рахунок будівництва, реконструкції, капітального ремонту ДНЗ, відкриття додаткових груп у функціонуючих ДНЗ, створення дошкільних відділень у складі НВК та НВО; здійснення соціально-педагогічного патронату сім'ї;

забезпечення кожній дитині шкільного віку рівного доступу до якісної освіти та забезпечення розвитку мережі загальноосвітніх навчальних закладів регіону;

формування та розвиток інформаційно-навчального середовища системи освіти області: розроблення та використання електронних засобів навчання для забезпечення організації дистанційного, індивідуального навчання, зокрема для освіти учнів, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку; створення умов для впровадження інноваційних форм організації навчально-виховного процесу в ЗНЗ (віртуальне навчальне середовище, Інтернет-портал навчального призначення тощо);

забезпечення дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів сучасними засобами навчання (комп'ютерні класи, ліцензоване програмне забезпечення, обладнання для кабінетів з природничо-математичних дисциплін);

надання дитині психолого-педагогічної підтримки у становленні її особистості, соціалізації, життєвому самовизначенні;

створення умов для отримання освіти дітьми з особливими потребами шляхом розширення практики інклюзивного навчання, реінтеграції дітей з інтернатних закладів у сім'ї, забезпечення функціонування районних і міських психолого-медико-педагогічних комісій як центрів корекційно-реабілітаційної роботи;

розширення мережі гуртків на базі ЗНЗ, зокрема у сільській місцевості; збільшення фінансування гурткової роботи у навчальних закладах;

зміцнення навчально-методичної та матеріально-технічної бази закладів освіти;

модернізація системи професійно-технічної освіти за рахунок оновлення матеріально-технічної бази, розширення її функцій на ринку праці регіону;

запровадження механізмів взаємодії ПТНЗ і роботодавців, які б забезпечували залучення додаткових матеріальних, інтелектуальних та інших ресурсів у сферу освіти;

удосконалення системи національно-патріотичного виховання шляхом упровадження новітніх методик індивідуальної роботи, залучення батьків до виховного процесу, формування ранньої громадянської зрілості;

підвищення якості підготовки спеціалістів з вищою освітою, приведення мережі закладів і напрямів підготовки до реалій регіонального ринку праці та запитів населення;

створення та забезпечення обладнанням інклюзивно-ресурсних центрів;

придбання шкільних автобусів для забезпечення підвезення учнів сільської місцевості до місць навчання».

підвищення рівня фізичної підготовленості, зміцнення здоров'я, збільшення охоплення учнівської та студентської молоді фізкультурно-оздоровчою та спортивно-масовою роботою.

4.2. Результативні показники виконання Програми

Показники продукту обласної Програми розвитку системи освіти Київської області на 2016 - 2018 рр. у новій редакції

Напрямок 1. Дошкільна освіта

№	Показники	Одиниці вимірювання	Вихідні дані на початок програми	Етапи виконання напрямку			Всього витрат на виконання програми
				2016	2017	2018	
Показники продукту Програми							
1	Кількість дошкільних навчальних закладів	од.	735	735	752	781	
2	Кількість груп у дошкільних навчальних закладах	од.	2778	2778	2856	2910	
3	Кількість місць у дошкільних навчальних закладах	од.	64159	64159	68225	71831	
Показники ефективності Програми							
Показники якості програми							
1	Навантаження на 100 місць	К-ть	109	109	104	103	
2	Кількість дітей, які відвідують дошкільні навчальні заклади	осіб	69806	69806	71334	73665	
3	Охоплення дітей дошкільною освітою	%	90,7	90,7	90,8	90,9	

Напрямок 2. Загальна середня освіта

№	Показники	Одиниці вимірювання	Вихідні дані на початок програми	Етапи виконання напрямку			Всього витрат на виконання програми
				2016	2017	2018	
Показники продукту Програми							
1	Кількість загальноосвітніх навчальних закладів комунальної	од.	692	692	690	687	

	форми власності						
2	Створення навчально-виховних комплексів (об'єднань)	од.	278	285	295	303	
3	Кількість опорних навчальних закладів	од.		23	11	8	
4	Кількість навчальних закладів з профільним навчанням	од.	318	318	345	355	
5	Кількість навчальних закладів з поглибленим вивченням предметів природничо-математичного циклу	од.	198	198	210	225	
6	Забезпечення сучасними навчальними предметними кабінетами опорних навчальних закладів	К-ть закладів		23			8853,0
7	Впровадження проекту «Школа Успіху», проведення тренінгових занять	од.				16	150,0
8	Розроблення та видання Щоденника особистісного успіху учня	од.				500	100,0
9	Обладнання інноваційних тренінгових центрів	од.				4	600,0
10	Створення електронних бібліотек	од.				4	350,0

Показники ефективності Програми							
1	Середня вартість комплекту обладнання для навчальних кабінетів закладів освіти	тис грн		199,0			8853,0
2	Середня вартість проведення одного тренінгового заняття	тис.грн				9,375	150,0
3	Середня вартість видання одного примірника Щоденника особистісного успіху учня	тис.грн				0,2	100,0
4	Середня вартість обладнання одного інноваційного тренінгового центру	тис грн				150,0	600,0
5	Середня вартість комплекту електронної бібліотеки)	тис грн				87,5	350,0
Показники якості програми							
1	Рівень зменшення навчальних закладів з малою наповнюваністю (менше 100 учнів)	%	22,6	22,6	22	22,5	
2	Середня наповнюваність класів	од.	19,3	19,3	19,5	19,8	
3	Збільшення кількості учнів, переможців IV етапу Всеукраїнських олімпіад	ос.	35	35	37	40	
4	Обладнано навчальних кабінетів закладів освіти	од.		45			8853,0
5	Проведено тренінгових занять	од				16	150,0
6	Забезпечено Щоденником особистісного успіху учня	% від потреби				100	100,0
7	Обладнано інноваційні тренінгові центри	% від потреби				100	600,0

8	Створено електронні бібліотеки	% від потреби				100	350,0
---	--------------------------------	---------------	--	--	--	-----	-------

Напрямок 3. Професійна орієнтація учнівської молоді

№	Показники	Одиниці вимірювання	Вихідні дані на початок програми	Етапи виконання напрямку			Всього витрат на виконання програми
				2016	2017	2018	
Показники продукту Програми							
1	Розроблення програм та введення курсів профорієнтаційного спрямування у 9-11 класах ЗНЗ	од.		4	8	8	
2	Кількість проведених профорієнтаційних тренінгів за різною тематикою	од				16	150,0
3	Кількість проведених ярмарок професій, марафонів, турнірів	од				10	50,0
4.	Кількість учнів, які взяли участь у заходах (ярмарках професій, марафонах робітничих професій, презентаціях професій, турнірах знавців професій)	ос.		4700	5000	5000	50,0
5.	Кількість учнів, які взяли участь у обласному профорієнтаційному бізнес-турнірі для учнів 8-11 класів	ос.				2500	150,0
6	Навчально-методичне та програмне забезпечення профорієнтаційної роботи	од				250	50,0
7	Кількість науковців, залучених до викладання курсів профорієнтаційного спрямування	ос.				140	50,0
Показники ефективності Програми							
1	Середня вартість одного профорієнтаційного тренінгу	тис. грн				9,375	150,0
2.	Середня вартість проведення обласного					1	150,0

	профорієнтаційного бізнес-турніру для учнів 8-11 класів						
3.	Середня вартість на оплату праці за 1 год. занять	тис. грн.				0,357	50,0
4	Середня вартість одного проведення одного заходу (ярмарок професій, марафонів робітничих професій, презентацій професій, турнірів знавців професій)	тис. грн.				5,0	50,0
5	Середня вартість розробки навчально-методичного, у тому числі програмного забезпечення профорієнтаційної роботи	тис грн				0,2	50,0
6	Проведення заходів інформаційно-просвітницької роботи	тис грн					50,0

Показники якості

1	Відсоток учнів – випускників 9 кл. ЗНЗ, які вступили до ПТНЗ	%		18,7	19	23	
2	Відсоток учнів – випускників 9 кл. ЗНЗ, які вступили до ВНЗ I-II р.а.	%		26,8	27	27	
3	Відсоток учнів – випускників 11 кл. ЗНЗ, які вступили до ПТНЗ	%		9,9	10	10	
4	Відсоток учнів – випускників 11 кл. ЗНЗ, які вступили до ВНЗ	%		80,4	81	81	
5	Проведено профорієнтаційні тренінги	% від потреби				100	150,0
6	Проведено ярмарки професій, марафони, турніри	% від потреби				100	50,0
7	Кількість учнів, які взяли участь у заходах профорієнтаційного змісту	% від запланованого			100	100	50,0
8	Кількість учнів, які	% від				100	150,0

	взяли участь у обласному профорієнтаційному бізнес-турнірі для учнів 8-11 класів	запланованого					
9	Створено навчально-методичне та програмне забезпечення профорієнтаційної роботи	% від потреби				100	50,0
10	Кількість науковців, залучених до викладання курсів профорієнтаційного спрямування	ос.				140	50,0

Напрямок 4. Освіта дітей з особливими освітніми потребами

№	Показники	Одиниці вимірювання	Вихідні дані на початок програми	Етапи виконання напрямку			Всього витрат на виконання програми
				2016	2017	2018	
Показники продукту Програми							
1	Кількість загальноосвітніх навчальних закладів з інклюзивною формою навчання	од.	113	157	233	243	
2	Кількість класів з інклюзивним навчанням	од.	243	361	369	574	1500,0
3	Уведення ставок асистента вчителя	од.	114	170	178	188,5	
4	Кількість дошкільних навчальних закладів з інклюзивною формою навчання	од.	13	28	67	85	1500,0
5	Кількість груп з інклюзивним вихованням	од.	15	33	36	40	
6	Уведення ставок асистента вихователя	од.		24,25	26	30	
6	Кількість закладів позашкільної освіти з інклюзивною моделлю	од.			39	49	200,0

	навчання						
7	Забезпечення доступу дітей з обмеженими фізичними можливостями до приміщень закладів освіти	к-ть закладів			570	632	10000,0
8	Кількість створених інклюзивно-ресурсних центрів	од.				37	37000,0
9.	Охоплення оздоровленням дітей соціально вразливих категорій, які утримуються в інтернатних закладах області та учнів (студентів) із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	ос.		270	270	270	8064,0
Показники ефективності Програми							
1.	Середня вартість відкриття інклюзивного класу в закладі освіти	тис грн			1,9	1,9	1500,0
2	Розштрєння мережі закладів позашкільної освіти з інклюзивною моделлю навчання	тис грн			100,0	100,0	200,0
3	Забезпечення оздоровленням та відпочинком учнів закладів професійно-технічної та вищої освіти, вихованців закладів освіти обласної комунальної власності	тис грн		2688,0	2688,0	2688,0	8064,0
4	Середня вартість відкриття груп з інклюзивним вихованням				17,9	17,9	1500,0
5	Середня вартість забезпечення				161,0	161,0	10000,0

	доступу дітей з обмеженими фізичними можливостями до приміщень закладів освіти						
6.	Середня вартість обладнання та меблів для інклюзивно-ресурсних центрів	тис грн				1000	37000,0
Показники якості Програми							
1	Задоволення потреб населення в інклюзивній освіті	% від потреби	-	70	75	90	1500,0
2	Охоплення оздоровленням дітей соціально вразливих категорій, які утримуються в інтернатних закладах області та учнів (студентів) із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	% від потреби	-	100	100	100	8064,0
3	Рівень забезпечення дітей з особливими освітніми потребами послугами інклюзивно-ресурсних центрів	% від потреби				100	37000,0
4	Задоволення потреб населення у інклюзивній дошкільній освіті	% від потреби		40	53	65	1500,0
5	Кількість закладів позашкільної освіти з інклюзивною моделлю навчання	од			39	49	200,0

6	Забезпечення доступу дітей з обмеженими фізичними можливостями до приміщень закладів освіти	% від потреби			75	89	10000,0
---	---	---------------	--	--	----	----	---------

Напрямок 5. Позашкільна освіта

№	Показники	Одиниці вимірювання	Вихідні дані на початок програми	Етапи виконання напрямку			Всього витрат на виконання програми
				2016	2017	2018	
Показники продукту Програми							
1.	Кількість позашкільних навчальних закладів	од.	68	68	69	70	
2.	Кількість дитячо-юнацьких спортивних шкіл	од.	30	30	30	31	
3.	Кількість гуртків у позашкільних навчальних закладах	од.	4032	4032	4045	4060	
4.	Кількість гуртків у загальноосвітніх навчальних закладах	од.	3029	3029	3040	3050	
5.	Відкриття гуртків позашкільної освіти в опорних закладах освіти	к-ть закладів			23	34	4600,0
6	Кількість секцій у дитячо-юнацьких спортивних школах	од.	170	170	173	175	
7	Кількість проведених спортивних заходів, змагань, спартакіад для учнівської молоді	од.				48	659,0
8	Виплата стипендії переможцям учнівських олімпіад та переможцям конкурс-захисту науково-дослідницьких	ос.		89	97	103	599,2

	робіт учнів – членів Малої академії наук						
9	Кількість учасників літніх профільних шкіл для обдарованих дітей, лідерів учнівського самоврядування закладів загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти			540	542	545	2750,0
Показники ефективності Програми							
1	Середня вартість проведення одного спортивного заходу	тис грн				10,8	659,0
2	Величина стипендії переможцям учнівських олімпіад та переможцям конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук.	тис грн		0,05 – 0,07	0,05 – 0,07	0,2 – 0,3	599,2
3	Вартість організації літніх профільних шкіл для обдарованих дітей, лідерів учнівського самоврядування закладів загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти	тис грн		600,0	950,0	1200,0	2750,0
4	Відкриття гуртків позашкільної освіти в опорних закладах освіти	тис грн			2300,0	2300,0	4600,0
Показники якості Програми							
1.	Охоплення дітей позашкільною освітою (позашкільні навчальні заклади, ДЮСШ системи освіти)	%	44,5	44,5	45	45,5	
2.	Охоплено навчанням у літніх профільних змінах обдарованих дітей, лідерів учнівського самоврядування закладів загальної середньої та професійної	К-ть дітей		540	542	545	2750,0

	(професійно-технічної) освіти						
3.	Виплачено стипендії переможцям учнівських олімпіад та переможцям конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук	% від потреби		100	100	100	599,2
4	Охоплення учнів закладів освіти спортивними фізкультурно-оздоровчими та спортивно-масовими заходами	К-ть учнів				16000	659,0
5.	Задоволення потреби учнів опорних закладів освіти в позашкільній освіті	% від потреби			76	85	4600,0

Напрямок 6. Розвиток дитячого лідерського руху

№	Показники	Одиниці вимірювання	Вихідні дані на початок програми	Етапи виконання напрямку			Всього витрат на виконання програми
				2016	2017	2018	
Показники продукту Програми							
1	Кількість створених регіональних (районних, міських, територіальних громад) органів учнівського самоврядування	од.		37	39	48	
2	Проведення обласної літньої Школи лідерів органів самоврядування дітей та учнівської молоді Київської області	Од.			1	1	220,0
Показники ефективності Програми							
1	Організація роботи школи лідерів органів самоврядування дітей та учнівської молоді Київської області	тис. грн.			105,0	115,0	220,0

Показники якості Програми							
1	Рівень охоплення дітей дитячим лідерським рухом	%		10	12	14	220,0

Напрямок 7. Професійно-технічна та вища освіта

№	Показники	Одиниці вимірювання	Вихідні дані на початок програми	Етапи виконання напрямку			Всього витрат на виконання програми
				2016	2017	2018	
Показники продукту Програми							
1	Кількість вищих навчальних закладів обласної комунальної власності	од.		5	5	5	
2	Кількість професійно-технічних навчальних закладів	од.		25	25	25	
3	Кількість створених навчально-практичних центрів з підготовки робітничих кадрів	од.		2	3	5	
4	Кількість закладів професійної (професійно-технічної) освіти, в яких оновлено матеріально-технічну базу	од.			25	25	15430,0
Показники ефективності Програми							
1	Середня вартість комплексу обладнання для оновлення матеріально-технічної бази професійних (професійно-технічних) закладів освіти	тис грн		35,2	40,7	60,0	15430,0
Показники якості Програми							

1	Підготовка робітничих кадрів у ПТНЗ	осіб		5223	4825	3435	
2.	Прийом до ВНЗ на навчання за регіональним замовленням	осіб		330	360	377	
3	Оновлено матеріально-технічну базу професійних (професійно-технічних) закладів освіти	К-ть закладів		1	25	25	15430,0

Напрямок 8. Оновлення системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників

№	Показники	Одиниці вимірювання	Вихідні дані на початок програми	Етапи виконання напрямку			Всього витрат на виконання програми
				2016	2017	2018	
Показники продукту Програми							
1	Середньорічна кількість слухачів, які пройдуть підвищення кваліфікації	од.		6829	7000	7000	
Показники ефективності Програми							
Показники якості Програми							
1	Відсоток фахівців, які отримують відповідний документ про освіту	%		100	100	100	

Напрямок 9. Кадрове забезпечення

№	Показники	Одиниці вимірювання	Вихідні дані на початок програми	Етапи виконання напрямку			Всього витрат на виконання програми
				2016	2017	2018	
Показники продукту Програми							
1	Кількість учителів – переможців конкурсу «Учитель року» і педагогічних працівників, які підготували переможців усіх етапів олімпіад та інтелектуальних конкурсів та	од.		37	37	37	525,0

	отримали винагороду						
Показники ефективності Програми							
1	Величина винагороди учителям - переможцям конкурсу «Учитель року» і педагогічним працівникам, які підготували переможців усіх етапів олімпіад та інтелектуальних конкурсів.	тис грн		2,4	2,4	6,0	525,0
Показники якості Програми							
1	Забезпечення винагородою учителів – переможців конкурсу «Учитель року» і педагогічних працівників, які підготували переможців усіх етапів олімпіад та інтелектуальних конкурсів	% від потреби		100	100	100	525,0

Напрямок 10. Матеріально-технічне забезпечення

№	Показники	Одиниці вимірювання	Вихідні дані на початок програми	Етапи виконання напрямку			Всього витрат на виконання програми
				2016	2017	2018	
Показники продукту Програми							
1	Оснащення навчальних закладів області сучасними засобами навчання, навчально-комп'ютерними комплексами та мультимедійною технікою	к-ть НКК		977	995	1030	53556,0
2	Кількість адміністративно-територіальних одиниць (райони, міста, ОТГ) у яких оновлено меблі у закладах освіти	од		37	39	46	50022,0
3	Підключення	%		74,9	83,7	89,7	800,0

	закладів освіти до високошвидкісної мережі Інтернет						
4	Кількість адміністративно-територіальних одиниць (райони, міста, ОТГ), у яких оновлено матеріально-технічну базу за рахунок спонсорських коштів	од		37	39	46	15000,0
5	Кількість адміністративно-територіальних одиниць (райони, міста, ОТГ) у яких здійснювалося придбання для шкільних бібліотек підручників, навчальних посібників і художньої літератури	од.		37			6406,6
Показники ефективності Програми							
1	Середня вартість оснащення закладів освіти області сучасним обладнанням (засобами навчання, навчально-комп'ютерними комплексами та мультимедійною технікою)	тис грн		16,5	47,5	204,08	53556,0
2	Середня вартість комплекту меблів для навчальних кабінетів, їдалень, бібліотек, меблів для закладів дошкільної освіти	тис грн		1,17	1,6	1,1	50022,0
3	Підключення закладів освіти до високошвидкісної	тис грн		250,0	250,0	300,0	800,0

	ї мережі Інтернет						
4	Оновлення матеріально-технічної бази за рахунок спонсорських коштів	тис грн		5000,0	5000,0	5000,0	15000,0
5	Середня вартість витрат адміністративно-територіальною одиницею на придбання підручників, навчальних посібників і художньої літератури	тис грн		173,15			6406,6
Показники якості Програми							
1	Оснащення навчальних закладів області сучасними засобами навчання, навчально-комп'ютерними комплексами та мультимедійною технікою	% від потреби		54	62	73	53556,0
2	Рівень підключення комп'ютерів закладів освіти до високошвидкісно ї мережі Інтернет	% від загальної кількості		66,6	74,6	80,6	800,0
3	оновлено меблі у закладах освіти	% від потреби		24	29	38	50022,0
4	Оновлено матеріально-технічну базу закладів освіти за рахунок спонсорських коштів	% від потреби		12	17	24	15000,0
5	Забезпечено заклади освіти підручниками, навчальними посібниками і художньою літературою	% від потреби		100			6406,6

Напряг 11. Шкільний автобус

№	Показники	Одиниці вимірювання	Вихідні дані на початок дії програми	І етапи виконання напряму за роками			Всього витрат на виконання програми
				2016	2017	2018	
Показники продукту Програми							
1	Кількість шкільних автобусів, що здійснюють підвезення	од.	243	243	258	266	16906,1
Показники ефективності Програми							
1	Середня вартість одного автобуса	тис. грн				2113,3	16906,1
Показники якості Програми							
1	Охоплення учнів закладів загальної середньої освіти сільської місцевості, підвезенням	% від потреби				100	16906,1

5. Очікувані результати та ефективність виконання Програми:

забезпечення рівного доступу до здобуття якісної освіти шляхом випереджувального розвитку закладів освіти регіону відповідно до сучасних викликів;

удосконалення мережі дошкільних навчальних закладів; охоплення дошкільною освітою не менше 75% дітей дошкільного віку; створення умов для здобуття дошкільної освіти всіма дітьми;

забезпечення умов для вибору учнями профілю навчання відповідно до їхніх здібностей, інтересів; збільшення кількості учнів, які навчаються за профільними програмами;

забезпечення неперервності освіти й адресного підходу до підвищення кваліфікації педагогічних працівників регіону та освіти дорослих;

підвищення готовності педагогічних працівників та керівників освітніх закладів до впровадження Концептуальних засад Нової української школи;

інформатизація навчально-виховного процесу, розвиток дистанційної освіти;

забезпечення закладів загальної та спеціальної освіти і логопедичних пунктів необхідним корекційним обладнанням, засобами для індивідуального та інклюзивного навчання,

функціонування інклюзивно-ресурсних центрів;

забезпечення обладнання інклюзивно-ресурсних центрів;

забезпечення підвезення до закладів освіти учнів сільської місцевості, що проживають за межею пішохідної доступності;

підвищення рівня фізичної підготовленості учнівської та студентської молоді, створення якісних умов для занять фізкультурно-оздоровчою та спортивно-масовою роботою;

приведення структури позашкільної освіти у відповідність до запитів населення, новітніх досягнень науково-технічного прогресу, запитів мешканців області та стратегічних напрямів розвитку держави;

оновлення змісту професійно-технічної освіти, уведення нових спеціальностей, яких потребує регіональний ринок праці;

надання грантів голови Київської обласної державної адміністрації навчальним закладам області;

матеріально-технічне забезпечення навчальних закладів.

6. Обсяги і джерела фінансування та терміни виконання Програми

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів обласного та місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

Конкретні обсяги фінансування заходів Програми визначаються у відповідних бюджетах.

Орієнтовний обсяг фінансування Програми з 2016 по 2018 роки становить **236290,9 тис. грн.**, у тому числі: 95576,6 тис. грн – кошти державного бюджету, 85029,0 тис. грн – кошти обласного бюджету, 40685,3 тис. грн – кошти районних бюджетів та бюджетів міст обласного значення, 15000,0 тис. грн – надходження з інших джерел.

Обсяг фінансування Програми уточнюється щороку під час складання проекту обласного бюджету Київської області та місцевих бюджетів на відповідний рік у межах прогнозних показників, доведених на галузь «Освіта», та можливостей дохідної частини місцевих бюджетів, а також з урахуванням надходжень з інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Терміни виконання Програми – 2016-2018 роки.

7. Ресурсне забезпечення Програми

236290,9 тис. грн

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	2016	2017	2018	Усього витрат на виконання Програми
Обсяг ресурсів	35930,6	81820,6	118539,7	236290,9
усього	35930,6	81820,6	118539,7	236290,9
у тому числі:				
обласний бюджет	12409,0	33514,6	39105,4	85029,0
державний бюджет	12386,3	26156,0	57034,3	95576,6
районні, міські (міст обласного підпорядкування) бюджети	6135,3	17150,0	17400,0	40685,3
бюджети сіл, селищ, міст районного підпорядкування	-	-	-	-
інші джерела власних надходжень	5000,0	5000,0	5000,0	15000,0

8 Координація виконання завдань і заходів Програми та контроль за станом їх реалізації

Контроль за виконанням завдань і заходів Програми здійснює департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації.

Департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації щокварталу до 25 числа місяця, що настає за звітним періодом, інформує Київську обласну раду про стан фінансування заходів Програми, а також щороку до 01 лютого інформує постійну комісію обласної ради з питань освіти, науки, культури, освітянської діяльності, історичної спадщини, духовності, релігії та міжрегіональних зв'язків про виконання заходів Програми.

З метою контролю за виконанням Програми, відділи (управління) освіти райдержадміністрацій, міськвиконкомів (міст обласного значення) здійснюють аналіз стану її реалізації та щороку до 15 січня надають департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації інформацію про виконання заходів, передбачених Програмою.

Заступник голови ради

М.А. Стариченко